

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВИПУСК 16, 2025

Міністерство освіти і науки України
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Соціально-психологічний факультет

Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Збірник наукових праць

В и п у с к 16

м. Переяслав
2025

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 9 від 29 квітня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Руденко Оксана Володимирівна – завідувач кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Заступник головного редактора:

Ніколаєв Леонід Олегович – доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Василькевич Ярослава Зіновіївна – доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Герасіна Світлана Вікторівна – доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук.

Дудар Олена Василівна – доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук.

Хомич Галина Олексіївна – професор кафедри психології, кандидат психологічних наук, професор.

Чижма Діана Миколаївна – доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук.

П 27 Перспективи розвитку сучасної психології : зб. наук. пр. Вип. 16 / УГСП. – Київ : 7БЦ, 2025. – 316 с.

ISBN 978-617-549-535-3

У збірнику висвітлено актуальні питання розвитку психології в сучасному науково-інформаційному просторі; здійснено аналіз чинників психологічного розвитку особистості, вікових та індивідуальних особливостей її становлення; окреслено перспективні напрямки та засоби активізації внутрішніх ресурсів особистості.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції.

Хабайлюк В.В. Психологія кольору в дизайні зовнішності людини.....	291
Хромець В.А. Вплив ефірних олій на психоемоційний стан дітей з аутизмом.....	294
Цьомик Х.Б. Роль саногенного мислення для підтримання емоційної значущості у міжособистісних стосунках..	297
Чернікова Г.І., Широкова А.В. Психологічні засоби подолання тривожності у дорослих жінок.....	301
Шинкіна А.О. Копінг-стратегії як чинник емоційної стійкості працівників освітніх організацій.....	303
Шкода Т.Н., Чабайовська М.І. Активізація ресурсів стресостійкості студентів зов за допомогою інноваційних методів.....	307
Шкуренко Н.О., Виноградова В.Є. Вплив стресорів війни на ментальне здоров'я студентів.....	310
Юречко Ю.М., Кальба Я.Є. До проблеми психологічних особливостей жіночого лідерства в бізнесі: гендерний аспект.....	313

УДК 159.9:316.46-055.2:334

Юречко Юлія Михайлівна

студентка 4 курсу кафедри психології

Кальба Ярослава Євгенівна

кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

м. Тернопіль

ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖІНОЧОГО ЛІДЕРСТВА В БІЗНЕСІ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

У сучасному світі бізнес/підприємництво все частіше стає простором не лише для економічної конкуренції, але й для прояву особистісних стилів керівництва, а також нових моделей лідерства. Особливу увагу привертає феномен «жіночого лідерства». Впродовж останніх десятиліть роль жінки в бізнес-середовищі суттєво змінилася: жінка пройшла етап від пасивного учасника економічних процесів до впливового лідера, здатного створювати робочі місця, генерувати інновації, формувати корпоративну культуру.

Водночас жіноче лідерство й досі потерпає від гендерних стереотипів і соціальних очікувань, що власне й зумовлює потребу в глибшому розумінні психологічної природи даного явища. Актуальність теми зумовлена зростанням кількості жінок, котрі обирають бізнес/підприємництво як шлях професійної реалізації, зокрема в умовах повномасштабної війни.

Гендерна проблема в управлінській діяльності була і залишається предметом багатьох наукових досліджень (Балагуровська І.О., Буяк Б., Волківська Д.А., Волобуєв В.В., Гордієнко В.П., Дияк В.В., Дробот В.Д., Калениченко Р.А., Карамушка Л.М., Максименко С.Д., Мармаза О.І., Мещеряков В.С., Микитюк Г.Ю., Рекуненко І.І., Свідерська А.В., Стамат В., Танклевська Н.С., Фараон В.В., Фелькель Т.Г., Юзик А. тощо) [2; 3].

Важливе теоретичне підґрунтя для дослідження забезпечили праці провідних зарубіжних вчених, серед яких: Гонсалес-Бехарано К., Рудман М.К., Енгель, А.Г., Карсон Дж.С., Мавін, Ш., Елліотт, К., Стіл, В., Гранді, Дж., Ayogu D.U., Agu E.O., Northouse P.G.,

Weber Max., Menehetti A., Hindlian A., Lawson S., Banerjee S., Mirabal D., Shan H., Cardella G. M., Hechevarría D., Bullough A., Brush C., Edelman L., Pal K.K., Piaget K., Zahidi S., Diehl A.B., Dzubinski L [1].

Програма емпіричного дослідження включала застосування таких методів дослідження:

1. Авторська анкета змішаного типу, котра містила питання закритого і відкритого типу.

2. Статеврольовий опитувальник Сандри Бем (BSRI – Bem Sex-Role Inventory).

3. Результати емпіричного дослідження опрацьовувались з допомогою методів математичної статистики у статистичній програмі «SPSS».

Вибірку дослідження склали жінки/респондентки, що працюють у сфері бізнесу, у тому числі, й на керівних посадах (75 осіб).

На підставі проведеного дослідження, врахувавши типи лідерства, гендерні відмінності у стилях управління, запропоновано авторське трактування поняття «жіночого лідерства», зокрема як: емоційно та соціально орієнтовану форму лідерської взаємодії, котра базується на засадах підтримки, співпраці, емпатії, відкритої комунікації та розвитку потенціалу працівників та команди, якій властива переважно емоційно-інтелігентна, демократична, сервісна, трансформаційна та коучингова моделі впливу, що фокусується не лише на досягненні результату, але й на забезпеченні гармонійної командної динаміки та сталого її розвитку.

Результати проведених нами досліджень засвідчили не тільки наявність впливу гендерних стереотипів на професійне зростання/становлення жінок, але й продемонстрували високий рівень їх адаптивності у відповідь на соціальні очікування/виклики. Очевидно, що жінки в сфері бізнесу не відмовляються від лідерських прагнень, а, навпаки, модифікують власний стиль поведінки. Приміром, хтось обирає традиційні фемінні підходи, котрі зосереджені на емпатії, підтримці та командній взаємодії, інші ж обирають маскулінні якості, такі як, конкурентність, рішучість та стратегічне мислення.

Поруч із тим, практично повна відсутність андрогінного типу, що поєднує в собі риси обох гендерних напрямів, засвідчує недостатній рівень психологічної гнучкості або ж обмеження, котрі спричинені суспільними очікуваннями. А це вочевидь свідчить, що

жінки потребують підтримки не лише фахової, але й – особистісної, що сприяє формуванню індивідуального, змішаного стилю лідерства.

Список використаних джерел

1. Волківська, Д. А. Сучасні підходи до визначення лідерства. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. Випуск 115. С. 45–47.
2. Дияк В.В., Волобуєв В.В. Генезис феномену лідерства у наукових дослідженнях. *Інноваційна педагогіка*. 2024. № 67, т. 1. С. 15-19.
3. Карамушка Л. М., Фелькель Т. Г. Лідерство в організації: аналіз основних підходів та важливість їх застосування в організаціях системи вищої освіти. *Проблеми сучасної психології*. 2013. № 2. С. 52–60.